

Værdibyg Årsrapport 2023

Værdibyg

Årsrapport 2023

VÆRDIBYG

Udvikling og ny strategi i Værdibyg	4
Vilje til samarbejde om byggeprocesserne	5
Evaluering fra BUILD: Værdibyg bidrager til den bæredygtige omstilling	6
Årets udgivelser	8
Arrangementer	12
Netværk	14
Lean Construction-DK Netværket	16
Kommunikation i tal	18
BIG gør Værdibygs projektgranskingsværktøj til deres eget	20
Værdibygs styregruppe	22

Værdibyg er et samarbejde mellem:

Udvikling og ny strategi i Værdibyg

Inge Ebbensgaard
Formand for Værdibygs styregruppe
Chef for byggeri og byggepolitik samt informationschef i Foreningen af Rådgivende Ingeniører, FRI

Bygge- og anlægsbranchen står aldrig stille. Der er en konstant udvikling, hvor nye trends, regler og nødvendigheder betyder, at branchens virksomheder må tilpasse sig og tilrettelægge deres ydelser, arbejde og processer – både hver for sig og i samspil.

Der er mange indsatsfor tiden, hvor man taler om nødvendigheden af, at branchen skal stå sammen og samarbejde på tværs af værdikæden. Vi skal blive enige om vejen frem og samarbejde om at få det realiseret. Det er rigtigt, men det er ikke nyt. Det er det, byggeriets brancheorganisationer har gjort i Værdibyg i 15 år.

Værdibyg arbejder fokuseret med to emner, der er relevante i alle dele af byggeriet – processer og samarbejde. Det gælder både i forhold til udfordringer, fornyelser og løsninger. Og det gælder, uanset om det handler om samarbejde, bæredygtighed, digitalisering, udbudsprocesser eller andet. Værdibygs opgave er at komme med gode og konkrete anvisninger til, hvordan vi forbedrer samspillet og udviklingen i byggeriet – både fælles og for den enkelte aktør.

Og da byggeriet konstant udvikler sig, må Værdibyg også udvikle sig for at følge med tiden og være relevante for så mange som muligt. Derfor arbejder vi også med strategiske femårsplaner, og arbejdet med en ny strategi for de kommende år har fyldt en del i Værdibyg i 2023. Det fører spændende drøftelser med sig, hvor vi i brancheorganisationerne bag Værdibyg evaluerer den forudgående periode og tilhørende strategi og identificerer og italesætter branchens ønsker og behov. Ud fra disse formes nye strategiske målsætninger for bygge- og anlægsbranchen og dermed for Værdibygs arbejde i de kommende år. Et arbejde som vi nu har endnu bedre forudsætninger for at nå endnu bredere ud i branchen med, efter at vi i 2023 fik Konstruktørforeningen med i samarbejdet om Værdibyg. Det betyder, at vi har fået knyttet en stor og vigtig faggruppe tættere på vores arbejde, og at vi i endnu højere grad får kvalificeret vores retning og vores produkter.

- I de kommende år vil Værdibyg have et særligt fokus på fire områder:
- Udvikling og forankring af byggeriet bæredygtige omstilling
- Styrkelse af de små og mellemstore projekter og –virksomheder
- Forenkling af byggeriets processer
- Nye veje til bedre samarbejde og organisering

Disse fokusområder er helt centrale i Værdibygs arbejde for at sikre, at byggeriets udvikling ikke kun drives af de få, store virksomheder, men at hele branchen er med og bidrager til byggeriets udvikling og rolle som en stor og væsentlig industri, der spiller en positiv rolle i samfundet.

Vilje til samarbejde om byggeprocesserne

Rolf Simonsen
Programdirektør
for Værdibyg

2023 var endnu et travlt år i Værdibyg med mange aktiviteter, arrangementer og nye udgivelser. Projekterne i vores bevilling fra Realdania fra 2019 er ved at være færdige, og der er flere kapitler, der skal lukkes, før vi kan tage det næste store skridt.

Arbejdet med en ny strategi er vel overstået. Det var en glæde at opleve det gode samspil mellem brancheorganisationerne bag Værdibyg, når vi formulerede de fælles udfordringer, som vi sammen skal løse. Vi har allerede igangsat projekter, der bliver helt centrale for arbejdet de kommende år, hvor vi bl.a. skal tættere på virksomhederne, direkte adressere branchens mange små og mellemstore virksomheder og naturligvis fortsætte vores arbejde med at udvikle byggeriets processer og samarbejde.

Vores arbejde med at udvikle byggeprocesser, der understøtter arbejdet med bæredygtighed, har taget fart i 2023. Vi udgav en rapport om barrierer for genbrug og bæredygtige materialer og desuden vejledninger om hhv. Bæredygtighedsledelse og LCA-processen. BUILD har evalueret vores arbejde med "Den Bæredygtige Byggeproces", og vi er glade for rapporten, der viser, at vores arbejde rammer vigtigt ift. de udfordringer, der opleves i virksomhederne, og at vores aktiviteter og udgivelser møder målgruppens behov.

Det er koblingen mellem de deltagende, engagerede praktikers udfordringer og gode løsninger og erfaringer, der gør, at Værdibyg leverer brugbare anbefalinger til branchen. Både jeg og mine dygtige kolleger i Værdibyg er glade for den gode dialog og tætte samarbejde, vi har med de mange virksomheder og praktikere. Det gør det meget lettere for os at facilitere og opsamle viden, når så mange er (fri)villige til at dele og diskutere på tværs af branchen.

Endvidere deltager vi aktivt i udviklingen af byggeriet i samspil med både vores egne brancheorganisationer, men også samarbejder med andre udviklingsinitiativer som f.eks. We Build Denmark, ConTech Lab, MOLIO, Rådet for Bæredygtigt byggeri samt universiteter og uddannelsesinstitutioner.

Vi glæder os til at fortsætte arbejdet i 2024, hvor vi tager fat i at udrulle den nye strategi. Der er nye aktiviteter, projekter og vejledninger på vej om: Tidlig entreprenørinddragelse, Ressourcekortlægning, Risiko ifm. bæredygtighed i byggeriet, Anbefalinger til små og mellemstore virksomheder og -projekter, Bæredygtighed i udbud m.fl. Vi ser frem til at udvikle os og byggeriet sammen med alle de gode kræfter rundt om og bag Værdibyg.

Evaluering fra BUILD: Værdibyg bidrager positivt til den bæredygtige omstilling af byggeriet

Har Værdibyg gennemslagskraft i byggeriet, angriber projekterne de rigtige problemer for praktikerne i byggeriet og har produkterne den ønskede effekt? De grundlæggende spørgsmål har en evaluering af Værdibygs udviklingsprogram "Den bæredygtige byggeproces" undersøgt og besvaret. Og der er overvejende godt nyt: De adspurgte oplever, at Værdibyg leverer produkter af høj kvalitet og er direkte anvendelige i arbejdet med at udvikle mere bæredygtige metoder.

I løbet af 2023 blev der gennemført en større evaluering af Værdibygs program "Den bæredygtige byggeproces". Formålet med evalueringen var både at kvalificere arbejdet med programmet og undersøge dets impact – altså i hvor høj grad programmet bidrager positivt til udviklingen af bæredygtige byggeprocesser, som kan bidrage til en bæredygtig omstilling af byggeriet.

Evalueringen er gennemført af BUILD, Institut for Byggeri, By og Miljø v. Stefan Christoffer Gottlieb og er beskrevet i rapporten "Den bæredygtige byggeproces - Evaluering af impact af et udviklingsprojekt".

[Find rapporten her.](#)

Rapportens udformning

I forhold til impact skelnes der i evalueringen mellem middellorienteret impact i form af rækkevidde, engagement og tilgængelighed og målorienteret impact i form af indflydelse og påvirkning af holdninger, adfærd og praksis. Datagrundlaget for evalueringen bestod af en bred spørgeskemaundersøgelse og 10 interviews med relevante praktikere.

Spørgeskemaundersøgelsen havde til formål at undersøge, hvilke tiltag, der hjælper branchens parter med at løse de bæredygtighedsudfordringer, de sidder med - og afdække kendskabet til Værdibyg og andre brancheinitiativers tiltag på området. Formålet med de 10 interviews var at foretage en dybere undersøgelse af effekten af den type arbejde, som Værdibyg laver, og værdien af udviklingsprogrammet "Den bæredygtige byggeproces".

Positive svar og konstruktive input

Der er stort kendskab til Værdibygs arbejde og en generel oplevelse af kvalitet og tilgængelighed i forhold til Værdibygs produkter. Men hvad vigtigere er, så var der konsensus om, at Værdibygs vejledninger ikke kun er informative, men også fungerer som praktiske redskaber til at forme og ændre virksomhedernes arbejdsgange i retning af mere bæredygtige metoder.

Selvom der er mange positive svar at hente i evalueringen, har den også givet gode konstruktive input til udviklingsfokus i de kommende projekter, fortæller i Værdibyg Stephan Sander, som er seniorprojektleder inden for programmet "Den bæredygtige byggeproces".

"Det fremhæves i evalueringen, at vejledningerne generelt er præcise og kortfattede med konkrete eksempler og værktøjer, der hjælper virksomhederne med at implementere bæredygtige tiltag. Men vi skal være opmærksomme på, at længden af vejledninger og behovet for konkrete eksempler og værktøjer skal balanceres. For lange vejledninger, kan være svære at overskue i en travl hverdag", udtaler Stephan Sander.

Fokuspunkt i ny strategi

Stephan Sander fortæller videre, at det af evalueringen fremgår, at der er en efterspørgsel på mere tilgængelig og let søgbar digital formidling. Og så har praktikerne et ønske om at Værdibyg udarbejder flere værktøjer og konkrete eksempler, som sammen med vejledningerne direkte kan integreres i virksomhedernes daglige praksis.

De ønsker kommer Værdibyg til at arbejde videre med i de kommende projekter, og det er allerede nu et fokuspunkt i Værdibygs nye strategi.

"Det konkluderes sammenfattende, at Værdibyg med udviklingsprojektet ”Den bæredygtige byggeproces” har lanceret et initiativ, som der er stor efterspørgsel på og behov for i branchen. Det konkluderes også, at Værdibygs vejledninger, og øvrige arbejde inden for dette projekt, bidrager positivt til udviklingen af bæredygtige byggeprocesser og den bæredygtige omstilling af byggeriet."

Fra den samlede konklusion i rapporten *Den bæredygtige byggeproces*
- *Evaluering af impact af et udviklingsprojekt*

Årets udgivelser

**I 2023 udgav Værdibyg i alt syv publikationer.
To vejledninger, en analyse og fire andre publikationer
– heraf tre med fokus på procesledelse.**

De tre udgivelser om procesledelse fylder godt i publikationsporteføljen i 2023. Det er der god grund til, for konflikter fylder meget i byggeprojekter, og de koster branchen dyrt. Mediationsinstituttet har tidligere anslået, at konflikter koster byggeriet omkring 2,2 mia. kroner om året, svarende til 22 procent af branchens resultat efter skat. Der er altså penge at hente i at minimere risikoen for konflikter, men hvordan griber man det an? Det var der anbefalinger til og cases om i de tre udgivelser, som udkom mellem marts og juni.

Derudover var der en vejledning om Bæredygtighedsledelse, to udgivelser med fokus på (genbrugs-) materialer (Risiko som barriere for bæredygtige byggematerialer og Den gode dokumentationsproces for genbrugsmaterialer) og endelig en vejledning om LCA-processen.

Kender du typen?

Årets første publikation var “Kender du typen?”, som handler om, hvordan man bruger persontyptests til at styrke samarbejdet i byggeprojekter og forebygge dyre og tidskrævende konflikter. Vi ser en udvikling hen imod en større kompleksitet i byggeriet med øget brug af partneringvarianter som f.eks. de strategiske partnerskaber. Når man øger kompleksiteten i organisering, øger man også den sociale kompleksitet – og dermed behovet for nye redskaber at navigere med og efter.

Udgivelsesdato: 02/03 | Downloads: 1025

Projektet er støttet af Realdania

Forstå og håndter konflikter

Den anden vejledning i serien – ”Forstå og håndter konflikter” – giver en introduktion til, hvordan man kan identificere, forstå og håndtere konflikter i byggeprojekter. Den indeholder desuden en konkret case fra et konfliktramt renoveringsprojekt, hvor arbejdet med at håndtere konflikter har skabt mærkbare resultater.

Udgivelsesdato: 17/03 | Downloads: 761

Projektet er støttet af Realdania

Bæredygtighedsledelse

Bæredygtighedsledelse er en central del af den grønne omstilling af byggeriet. Det er bæredygtighedslederen, der sikrer, at det endelige byggeri lever op til krav og målsætninger om bæredygtighed. Derfor er det afgørende at få styr på denne nye disciplin. Vejledningen udfolder bæredygtighedsledelse, som også er blevet en ny vigtig del af Ydelsesbeskrivelserne. Vejledningen beskriver roller og opgaver ifm. bæredygtighedsledelse og hvilke kompetencer, det kræver. Vejledningen giver desuden anbefalinger til, hvordan bæredygtighedslederen sikrer det nødvendige samspil med andre aktører.

Udgivelsesdato: 30/03 | Downloads: 1381

Projektet er støttet af Realdania samt

Grundejernes Investeringsfond

Risiko som barriere for bæredygtige byggematerialer

Der er et udbredt ønske blandt byggeriets praktikere om at bygge mere bæredygtigt, men der er også en række oplevede og reelle barrierer for at anvende nye, mere bæredygtige materialer og genbrugsmaterialer. Værdibyg har afdækket, hvilke usikkerhedselementer og risici, byggeriets praktikere oplever, når de skal bygge med mere bæredygtige byggematerialer. I analysen identificeres seks grupper af barrierer for mere bæredygtige byggematerialer, hvor praktikere vurderer, at risikoen ved materialerne er meget høj. Der mangler f.eks. viden om materialernes egenskaber, og hvordan de anskaffes.

Analysen peger også på 10 indsatser, som bør iværksættes for at håndtere de barrierer, som praktikerne oplever. For hver indsats er der udpeget en part eller aktørgruppe, der er oplagt til at tage indsatsen videre.

Udgivelsesdato: 18/04 | Downloads: 1359

Projektet er støttet af Realdania

Tillid i byggeprocessen

”Tillid i byggeprocessen” er den tredje og sidste publikation i Værdibygs serie af udgivelser om procesledelse. Tillid og samarbejde kræver hårdt arbejde og vedvarende prioritering. I publikationen gives der konkrete bud på, hvordan man i praksis kan arbejde med at etablere og fastholde tillid på sine byggeprojekter.

Udgivelsesdato: 08/06 | Downloads: 464

Projektet er støttet af Realdania

MEST DOWNLOADED PUBLIKATIONER 2023

Titel	Downloads
Kvalitetssikring	4286
Afleveringsprocessen	2623
Fagtilsyn	2313
Risikostyring på byggeprojekter	2215
Commisioningprocessen	1934
Risikostyring værktøjer og eksempler	1660
Projektgranskning	1628
Tidsplanredøgørelse	1461
Budgettering	1385
Bæredygtighedsprogram	1364

Den gode dokumentationsproces for genbrugsmaterialer

Genbrug af byggematerialer spiller en afgørende rolle for, at byggebranchen kan reducere ressourceforbrug, affaldsproduktion og CO₂-udledning. Men byggeriets praktikere er ofte udfordret af processen med at dokumentere f.eks. ydeevne, konstruktions- og brandegenskaber og arbejdsbeskrivelser, når byggematerialet har ”levet et liv”. Det problem adresserer andet halvårs første udgivelse ”Den gode dokumentationsproces for genbrugsmaterialer”. Udgivelsen tager afsæt i rapporten ”Den gode dokumentationsproces af genbrugte byggematerialer”, som er udgivet af Social- og Boligstyrelsen og udarbejdet af Værdibyg, Artelia og AAU Build.

Udgivelsesdato: 08/11 | Downloads: 422

Projektet er støttet af BPST

LCA-processen

Med stigende krav til byggeriers klimapåvirkning i bygningsreglementet er der igangsat en udvikling, hvor CO₂-forbrug livscyklusvurderinger (LCA) bliver nye, centrale parametre for byggeri. Vejledningen ”LCA-processen” fokuserer på at integrere livscyklusvurderinger (LCA) som afgørende redskab i byggebranchen for at imødekomme kravene til lavere CO₂-aftryk i byggeriet. I vejledningen beskrives – bl.a. gennem eksempler og cases – den proces, hvor LCA indgår som beslutnings- og designværktøj gennem hele byggeprojektets forløb, med sigte på at gøre CO₂-udledning til et centralt parameter på linje med pris, tid og kvalitet.

Udgivelsesdato: 21/11 | Downloads: 1259

Projektet er støttet af Realdania

Nye værktøjer og cases

En del af Værdibygs vejledninger og publikationer ledsages af cases og nye værktøjer, som støtter branchens praktikere i udviklingen af byggeproces og samarbejde.

Cases

Der er i 2023 lagt to nye cases på hjemmesiden. Den første er fra publikationen ”Kender du typen?” og handler om Nationalbankens brug af persontypetest i udbud.

HENT CASEN HER:

<https://vaerdibyg.dk/case/nationalbankens-udbuds-proces-2/>

Den anden er fra vejledningen ”LCA-processen”. I casen redegør Nel Jan Schipull, arkitekt og partner i Tegnestuen Vandkunsten for, hvorfor CO2 bliver et nyt parameter, som man skal forholde sig til på linje med tid, kvalitet og økonomi allerede fra starten af projektet.

Nel Jan Schipull trækker på erfaringer fra de 158 boliger i ”Nærheden” ved Hedehusene, som ejendomsselskabet Home.Earth opfører.

HENT CASEN HER:

<https://vaerdibyg.dk/case/6-gode-raad-til-at-komme-under-6-kg/>

Værktøjer

Til vejledningen ”Bæredygtighedsledelse” knytter der sig en skabelon til udarbejdelse af en bæredygtighedsplan (i Excel), en række eksempler på bæredygtighedsplaner og et eksempel på en tidsplan.

Arrangementer

Som en del af Værdibygs formidling afholder vi lanceringer af vores publikationer, hvor penneførelere, projektledere og praktikere introducerer til og giver forskellige perspektiver på emnet. Derudover afholder vi temamøder, seminarer og skræddersyede oplæg på egne og andres arrangementer, konferencer og kurser.

- I 2023 er der i Værdibyg afholdt i alt 22 arrangementer med i alt 2648 deltagere.
- Lean Construction-DK Netværket: 16 arrangementer med 926 tilmeldte i alt.
- Værdibyg og Lean Construction-DK Netværket har i alt afholdt 38 arrangementer med 3574 tilmeldte i 2023

Formater

Vi arbejder med mange forskellige formater for arrangementer.

Lanceringer

Når vi lancerer nye vejledninger, inviterer vi ofte til et arrangement, hvor vi stiller skarpt på vejledningen og krydrer med 2-3 relevante praktiske eksempler fra branchen. Ofte i et hybridformat, hvor man både kan møde op og netværke med andre eller få viden ved at deltage online.

Temamøder

Vi afholder jævnligt temamøder (fysisk+online), hvor vi tager et emne op og belyser det fra forskellige vinkler. Det kan både være i forbindelse med vores aktuelle vejledningsprojekter eller som enkeltstående temaer, som i nogle tilfælde efterfølgende bliver til vejledninger.

Morgenskarp med Værdibyg

Onlineformat, hvor vi på en time præsenterer en ny eller gammel Værdibyg-vejledning eller tager et emne op, som belyses på tværs af flere vejledninger. Optagelser af møderne lægges efterfølgende på vores hjemmeside sammen med de relevante vejledninger.

Mød forskerne!

Onlineformat, hvor en byggeforsker fortæller om sin forskning med relation til byggeriets processer. Der er stor interesse fra både forskere og deltagere, og formatet fungerer godt som bindeled mellem forskning og praksis. Videoerne deles efterfølgende på Værdibygs YouTube kanal.

Vores oplæg breder viden ud i branchen

Værdibygs projektledere er også oplægsholdere på andre events, konferencer og lignende, ligesom de holder oplæg i byggeriets virksomheder, organisationer, vidensinstitutioner og lignende. I 2023 var projektledere, projektchef og programdirektør i Værdibyg engageret til rundt regnet 40 eksterne oplæg. Der er blandt andet blevet afholdt paneldebatter og sessioner på Building Green (Aarhus) og på Circular Build Forum. Dertil har der været afholdt oplæg, kurser og seminarer hos Biofos, Lundgrens, Realdania, Grundejernes Investeringsfond, Sweco, Udenrigsministeriet, Bygherreforeningen og seks webinarer om den bæredygtige byggeproces på Molios uddannelse for certificerede projektledere i bæredygtigt byggeri.

3 BEDST BESØGTE VÆRDIBYG-ARRANGEMENTER I 2023

Arrangement	Tilmeldte
1. LCA-processen – lancering	348
2. Lancering af Bæredygtighedsledelse	287
3. Bygherrens bæredygtighedstiltag	208

Netværk

Værdibyg driver tre netværk, der er finansieret af deltagerbetaling. Vores netværk udspringer af vores udviklingsprojekter, hvor vi efter at have udgivet vejledninger på områderne kunne se, at temaerne slet ikke var udtømte, og at der var en energi i projektdeltagerne ift. at fortsætte diskussionerne. Netværkene mødes fire gange om året og skal:

- være et forum for fælles drøftelser på tværs af virksomheder og faggrupper
- etablere og fremme erfaringsudveksling og netværk mellem deltagerne
- dele viden gennem oplæg og cases fra både netværksdeltagerne og eksterne fagpersoner
- diskutere aktuelle udfordringer og udvikle ny viden om gode processer

Værdien for deltagerne er, at de får mulighed for at drøfte egne udfordringer og være nysgerrig på, hvordan problemstillingerne ser ud og løses andre steder i branchen. De får bl.a. indblik i, hvad der sker bag facaden hos bygherren, hvad der driver og udfordrer rådgivernes forretning samt hvordan entreprenørens viden og kompetencer bedre kan bringes i spil i projekterne.

Kvalitetssikring

Netværket er for både bygherrer, rådgivere og udførende, der ønsker at udveksle erfaringer og opnå ny viden om kvalitetssikringsdisciplinens mange facetter samt udvikle nye metoder og kvalitetssikringsprocesser. Netværket blev etableret i slutningen af 2021 og der er p.t. 25 deltagere.

På de seneste møder har netværket bl.a. drøftet:

- Brandkontrolplaner, uafhængig kontrol af brandkontrolplaner og KS fra et designperspektiv
- Kvalitetssikring som værktøj til risikohåndtering og Projektgranskning
- Kvalitetssikring på Aalborg Universitetshospital, på Gødstrup hospital og hos CF Møller
- Kvalitetssikring inden for rammerne af AB 18

Strategiske partnerskaber

Netværk om Strategiske Partnerskaber blev etableret i efteråret 2021 og imødekommer et behov i branchen for at udveksle erfaringer og dele viden om den (relativt) nye samarbejdsmodel ”strategiske partnerskaber”. Deltagerne får mulighed for at dykke dybere ned i aktuelle emner vedrørende samarbejdsformen og kan løbende holde sig opdateret de konkrete partnerskaber i Danmark.

Netværket har en bred deltagelse med 35 personer på tværs af partnerskaber, virksomheder og faggrupper. Netværket faciliteres sammen med Smith Innovation, der i mange år har beskæftiget sig med gentagende samarbejdsformer i byggeri og anlæg.

På de seneste møder har temaerne bl.a. været:

- Hvordan understøtter de strategiske partnerskaber involveringen af interessenter og brugere? (Besøg hos Byggepartnerskabet LIVA på Fyn)
- Skalering af Strategiske Partnerskaber og samarbejdet med underentreprenører og leverandører

- Innovation og Partnerskabs-/samarbejdsudviklerens rolle. (Besøg på TRUST byggepladskontor ved Blågård Skole)
- Hørsholm Kommunes nye strategiske partnerskab, HØST: Skalering af partnerskaber set fra bygherre, juristens og entreprenørens perspektiv

Netværk om ledelse af den bæredygtige byggeproces

Netværk om ledelse af den bæredygtige byggeproces blev sat i søen i både øst (primært møder i København) og vest (primært møder i Aarhus) i 2023 og har afholdt de første møder i 2024. Med disse netværk vil vi skabe fora, hvor ildsjæle kan udveksle erfaringer, drøfte problematikker og sammen tage de næste skridt i forhold til, hvordan vi ser den fælles bæredygtige byggeproces.

Netværket er for både bygherrer, rådgivere, udførende og leverandører, der ønsker at udveksle erfaringer og opnå ny viden om ledelse af den bæredygtige byggeproces’ mange facetter.

Lean Construction-DK Netværket

Lean Construction-DK (LC-DK) er fra 2020 overgået fra at være en forening til at være et netværk under Værdibyg. Netværket arbejder for at trimme byggeprocessen og er samlingsstedet for de danske aktiviteter for Lean Construction/Trimmet Byggeri.

Målet med sammenlægningen var at få samlet og koordineret mellem de to initiativer i byggeriet, der havde mest fokus på byggeriets processer.

”Når vi passer så godt sammen, er det bl.a. fordi vi i Værdibyg arbejder meget med de fælles processer, grænseflader og faseskift, hvor parterne møder hinanden og skal arbejde sammen i byggeprocessen. LC-DK har en værktøjskasse og et skarpt blik for at optimere de enkelte processer og kommer således også længere ned i processerne – måske tydeligst, når man ser på byggeproduktionen ude på byggepladserne,” udtaler programdirektør i Værdibyg Rolf Simonsen.

LC-DK er også Værdibygs internationale ben, da Værdibyg gennem LC-DK får adgang til et internationalt netværk af forskere og virksomheder, der arbejder med udviklingen af både byggeproduktion og byggeprocesser bredt.

Internationalt samarbejde

Det internationale aspekt var i fokus, da LC-DK i juli var repræsenteret ved IGLC – International Group of Lean Constructions møde i Lille i Frankrig. Den ansvarlige for netværket, seniorprojektleder Morten Skaarup Jensen præsenterede et conference-paper, som han og programdirektør Rolf Simonsen fra Værdibyg havde udarbejdet i samarbejde med norske forskere. Paperet sætter de danske erfaringer med strategiske partnerskaber i et internationalt perspektiv.

”Vi opsummerer forskellene mellem Integrated Project Delivery (IPD) i USA, norske partnering-samarbejder og danske strategiske partnerskaber. Den danske tilgang muliggør løbende evaluering af samarbejdet under det strategiske partnerskab i højere grad end i norske strategiske partnering-projekter. Risikodelingen mellem virksomhederne og opbakningen fra ledelsen i de strategiske partnerskaber i Danmark giver fordele for leveranceteamet i forhold til at finde en hurtig løsning frem for at placere risici,” fortæller Morten Skaarup Jensen.

Årskonference: Bygherren i front for den lean byggeproces

I august afholdt vi LC-DK's årskonference, som havde bygherrens rolle i byggeprocessen som omdrejningspunkt. De ca. 90 deltagere blev budt på masser af spændende perspektiver på og debat om emnet fra både Bygherreforeningen, PensionDanmark, Nationalbanken, Byggeri København, Nyt Hospital Nordsjælland og MT Højgaard.

Procesprisen 2023

Netværket har siden 2005 uddelt Procesprisen i samarbejde med Boligfonden Kuben. Prisen blev i 2023 uddelt i forbindelse med byggeriets store prisfest "Building Awards". Det er Licitationen, der står for Building Awards, og de er desuden mediepartner på priserne. Det var Statens Serum Institut og holdet bag en ny højtsikret køle- og frysebygning, der løb med årets pris foran DTU Campus Service.

Temamøder og studiekreds

Lean Construction-DK Netværket har i 2023 afholdt 16 arrangementer med i alt 926 tilmeldte. Arrangementerne er gratis for netværkets medlemmer og som oftest også åbne for alle andre – nogle

gratis og nogle mod betaling. Blandt årets mest velbesøgte arrangementer var tre byggepladsbesøg på Brøndby Strand, Papirøen og Nyt Hospital Nordsjælland.

Derudover driver LC-DK en studiekreds, hvor medlemmerne har mulighed for at "nørde" igennem og dykke ned i lean værktøjer og drøfte deres anvendelse. Der er afholdt fire onlinemøder i studiekredsen i 2023.

Introduktionskurser til Lean og LPS

Som noget nyt har LC-DK i 2023 udbudt skræddersyede introkurser til organisationer, hvor organisationens ansatte bliver introduceret til de væsentligste metoder, værktøjer og tanker bag Lean og LPS via præsentationer baseret på praktiske erfaringer.

Undervejs i kurserne har der været diskussioner og praksisnære øvelser, og deltagerne har selv budt godt ind med egne erfaringer og dilemmaer.

Der er i alt blevet afholdt fem kurser i 2023 hos:

- CG Jensen
- Züblin
- Combi Byg
- CH Byg
- AG Gruppen

Kommunikation i tal

Vi har i 2023 arbejdet med at flytte indsatsen i projektkommunikationen frem til også at ske undervejs i projekterne. Dermed gødes jorden for vejledninger og publikationer, inden de udkommer.

Nyhedsbrev

Værdibygs nyhedsbrev udsendes med en fast frekvens hver anden uge, og vi har holdt fast i at producere flere egentlige artikler med særligt fokus på at formidle tidligere fra projekterne. Det har fx været gennem interviews med workshopdeltagere, gennem publicering af cases og ved at tage vejledningsemner op inden udgivelsen af vejledningen for at ”gøde jorden” for interessen.

Den gennemsnitlige åbningsrate for nyhedsbrev (og nyheds-mails) er 32,3 procent, hvilket er pænt over gennemsnittet for nyhedsbreve i branchen, som ligger på 27,1 procent. Desuden er vi begyndt at sende nyhedsbrevet ud tidligere på dagen, hvilket har givet højere klikrate (flere klikker rent faktisk på et link til en artikel eller et arrangement i nyhedsbrevet). Vi har nu ca. 1900 abonnenter, hvilket er en fremgang på 100 abonnenter siden 2022. Lean Construction-DK Netværkets nyhedsbrev har godt 550 abonnenter og en åbningsrate på 29,1 procent.

LinkedIn

Vi har i det seneste år (18/1 2023 – 17/1 2024) fået 1147 nye følgere på LinkedIn, så vi i skrivende stund har 5.583 følgere. Lean Construction-DK Netværket har i det seneste år (18/1 2023 – 17/1 2024) fået 279 nye følgere og har i skrivende stund 2.617 følgere.

Presseomtale

9 pressemeddelelser – primært i forbindelse med nye publikationer – udsendt i 2023 har givet anledning til 35 artikler – primært i byggefagmedier. Derudover har Værdibygs risikorapport været omtalt i debatindlæg fra Realdania, som er bragt i både Politiken og i Jyllands-Posten, ligesom programdirektør Rolf Simonsen har deltaget i et interview om risikorapporten i Jyllands-Postens tillæg Byggeri. I alt har medieovervågningssystemet Retriever registreret 131 omtaler af Værdibyg i 2023 (herunder egne omtaler i webartikler på værdibyg.dk). I alt har medieovervågningssystemet Retriever registreret 27 omtaler af Lean Construction-DK Netværket i 2023 (herunder egne omtaler i webartikler på værdibyg.dk)

NYHEDSBREV

32,3 %

åbningsrate

Ca. 1.900

abonnenter

LC-DK

550

abonnenter

WEB

33 %

stigning i antal
sidevisninger

37 %

stigning i antal
nye besøgende

PRESSE

131

omtaler af
Værdibyg i
2023

27

omtaler af
LC-DK i 2023

LINKEDIN

Værdibyg

5.583 følgere

1.147 nye

LC-DK

2.617 følgere

279 nye

BIG gør Værdibygs projektgranskingsværktøj til deres eget

Værdibyg laver andet end vejledninger og tunge publikationer. Flere af vores publikationer ledsages af bilag og værktøj, som vi lægger frit ud til branchen. Og de bliver brugt. Det giver vores download-statistik indikationer på, men der er også mere håndfaste beviser. Et godt eksempel er Værdibygs værktøj til projektgranskning, som blev lagt ud til branchen sammen med vejledningen Projektgranskning i efteråret 2022. Nu har Bjarke Ingels Group taget værktøjet til sig og er i gang med at udvikle og tilpasse det til deres egen organisation.

I forbindelse med vejledningen om projektgranskning, som Værdibyg publicerede i september 2022, udviklede seniorprojektleder i Værdibyg Mette Skouenborg og vejledningens pennefører Stig Brinck, ekspertisechef i NIRAS, et projektgranskingsværktøj. Det består af en liste med næsten 800 granskningsspørgsmål, som kan sorteres og filtreres inden for hhv. faser, emner og fag. Det er således muligt at lave forskellige specifikke lister med relevante granskningsspørgsmål, der er tilpasset behovet for den konkrete granskningsproces.

Det værktøj blev Henrik Rømer Kania, QA/QC Manager og Pernille Uglvig Sangvin, QA/QC Coordinator i Bjarke Ingels Group (BIG) opmærksomme på kort efter publiceringen. Begge var relativt nyansatte med den opgave at etablere en afdeling for kvalitetssikring, og de gik med tanker om at udvikle et værktøj til projektgranskning.

Et ret fedt værktøj

”For at opdatere vores kvalitetssikringssystem var vi inde og kigge på websites om kvalitetssikring. I den forbindelse faldt jeg over Værdibygs værktøj. Det måske lidt meget sagt, at det var en åbenbaring, men vi var enige om, at det var et ret fedt værktøj, vi havde fundet der. Det var noget, vi havde talt om selv at udvikle, og så var der allerede nogen, der havde lavet det,” fortæller Henrik Rømer Kania.

Henrik Rømer Kania og Pernille Uglvig Sangvin tog værktøjet til sig, og har siden bearbejdet det, så det kan bruges som et værktøj internt i BIG. Først og fremmest skulle skabelonen tilpasses BIG's eget design og oversættes til engelsk, så det kunne bruges i hele koncernen, hvor 80-90 procent er engelsksprogede. Herefter skulle de sikre sig, at listen med spørgsmål var fyldestgørende.

For at opdatere vores kvalitetssikringssystem var vi inde og kigge på websites om kvalitetssikring. I den forbindelse faldt jeg over Værdibygs værktøj. Det måske lidt meget sagt, at det var en åbenbaring, men vi var enige om, at det var et ret fedt værktøj, vi havde fundet der. Det var noget, vi havde talt om selv at udvikle, og så var der allerede nogen, der havde lavet det

Arkivfoto

”Vi har sendt spørgsmålene til kommentering hos de afdelinger, som de berører – både til vores landskab- og ingeniøraftdeling, bæredygtighed, legal mfl. – og bedt dem komme med yderligere spørgsmål, hvis de synes, de manglede i skemaet. Derudover har vi besluttet os for at omformulere nogle af spørgsmålene, som relaterer sig specifikt til nationale regler og love. I stedet henvises der til, at man skal være opmærksom på gældende national lovgivning og krav i det land, man opererer i,” siger Pernille Uglvig Sangvin.

Henrik Rømer Kania supplerer med, at der bliver tilføjet en gruppe spørgsmål, som vedrører krav i kontrakterne, da en stor del af kvalitetssikringsarbejdet handler om, at man har overholdt kontrakten.

Kræver en vis organisation at gøre værktøjet til sit eget

Tilpasningen af værktøjet har kostet nogle timer fra Henrik og Pernille, som også har trukket på kompetencer hos deres kollega Søren Dam Mortensen, som er Technical BIM Manager.

”Det kræver en vis organisation at gøre værktøjet til sit eget, og man skal være ret skarp til Excel – særligt ift. makroer. Vi har været heldige, at vores kollega Søren, kunne hjælpe og blandt andet har kodet en smule,” siger Pernille Uglvig Sangvin.

Et åbent dokument

Arbejdet er stadig i gang og forventes afsluttet inden for et par måneder, hvorefter værktøjet vil blive frigivet i organisationen. Men det vil være et åbent dokument, som løbende skal opdateres.

”Særligt bæredygtighedsområdet rykker sig meget lige i øjeblikket, så der vil formentlig komme nye spørgsmål,” fortæller Henrik Rømer Kania.

Opbakning fra ledelsen

Selvom værktøjet altså endnu ikke for alvor er taget i brug, forventer Henrik Rømer Kania og Pernille Uglvig Sangvin, at det bliver en gevinst for organisationen, og at det ikke alene bliver et værktøj til projektgranskning, men også kan bruges i projekteringsledernes egenkontrol.

Begge har oplevet stor opbakning fra ledelsen ift. at bruge ressourcer på arbejdet.

”Der blev ikke stillet mange spørgsmål til værdien i det arbejde, vi har rimelig frie tøjler og er jo netop hentet ind for at styrke arbejdet med kvalitetssikring. Det samme gjorde sig gældende, da vi bad om lov til at deltage i Værdibygs Netværk for Kvalitetssikring. Der var bare go. Så der er virkelig stor opbakning til arbejdet,” afslutter Henrik Rømer Kania og Pernille Uglvig Sangvin samstemmende.

Værdibygs styregruppe

Værdibygs sekretariat refererer til en styregruppe, som består af en repræsentant fra hver af de syv brancheorganisationer bag Værdibyg samt medlemsrepræsentanter fra organisationerne. Styregruppen sikrer forankring i branchen og giver sparring ift. projekter og problemstillinger, som Værdibyg behandler. Pt. består styregruppen af følgende medlemmer:

BAT Kartellet

Sidse Buch
BAT Kartellet

(Siden 2008)

Henrik Juul Rasmussen
Blik- og Rørarbejderforbundet

(Siden 2022)

Bygherreforeningen

Henrik L. Bang
Bygherreforeningen

(Siden 2008)

Finn Bloch
Nye Grønne Værksteder, DSB

(Siden 2016)

Danske Arkitektvirksomheder

Preben Dahl
DANSKE ARK

(Siden 2016)

Anne Wever
Sweco Architects

(Siden 2022)

Foreningen af Rådgivende Ingeniører - FRI

Inge Ebbensgaard
FRI
Formand for styregruppen

(Siden 2008)

Lars Bendix Christensen
Wissenberg

(Siden 2021)

TEKNIQ Arbejdsgiverne

Simon O. Rasmussen
TEKNIQ Arbejdsgiverne

(Siden 2022)

Jørgen L. Christensen
GK Danmark

(Siden 2016)

Konstruktørforeningen

Jette Leth Fejerskov Djælund
Konstruktørforeningen

(Siden 2023)

Lisbeth Fjordvald
Scandi Byg

(Siden 2023)

DI Byggeri

Louise Dahl Krath Jensen
DI Byggeri

(Siden 2021)

Lars Jess Hansen
Enemærke & Petersen

(Siden 2013)

Per Thomas Dahl
CLT Denmark

(Siden 2019)

Observatør

Søren Wandahl
Aarhus Universitet - på vegne af Lean Construction-DK Netværket

(Siden 2021)

